

bødeforelæg anvendes overordentligt hyppigt, bl.a. i færdselsager, hvor sanktionssystemet er standardiseret ved takstmæssigt fastsatte bøder. Antallet af sager, der afgøres ved udenretlig vedtagelse, udgør årligt ca. 200.000. I medfør af § 931, stk. 5, kan der efter samme regler, som gælder for vedtagelse af bødestraf, ske udenretlig konfiskation. Den nuværende beløbsgrænse på 2.000 kr. for afgørelse af straffesager ved udenretlig vedtagelse er fastsat ved lov nr. 285 af 14. juni 1974.

En mulighed for i videre omfang at kunne afgøre straffesager ved udenretlig vedtagelse vil kunne bidrage til at rationalisere arbejdet såvel inden for politiet som ved domstolene. Efter justitsministeriets opfattelse er det i den forbindelse særligt ønskeligt, at der tilvejebringes mulighed for med den sigtedes samtykke at afgøre bødesager om spiritus- og promillekørsel udenretligt, jfr. nedenfor under pkt. 3.2. En sådan udvidelse nødvendiggør, at der i disse sager udover bødestraf gives adgang til at vedtage frakendelse af førerret.

Siden den nuværende bødegrænse på 2.000 kr. blev fastsat i 1974, er der i vidt omfang i praksis foretaget forhøjelser af de bødestrafte, der idømmes, og den gældende regel i § 931 er således ofte, selvom bøderne er takstmæssige og sagerne heller ikke i øvrigt giver anledning til særlige problemer, til hinder for, at sager kan afgøres udenretligt. Behovet for en udvidelse af adgangen til at kunne afgøre straffesager udenretligt gør sig på tilsvarende måde gældende med hensyn til spørgsmålet om konfiskation.

Justitsministeriet finder derfor, at det er ønskeligt, at den nugældende begrænsning i § 931 med hensyn til bødestørrelsen ophæves. I den forbindelse kan der henvises til, at der inden for særlovgivningen i vidt omfang er hjemmel til under betingelser, der svarer til betingelserne i retsplejelovens § 931, at afgøre strafbare overtrædelser med udenretlig vedtagelse af administrativt fastsatte bøder, men uden nogen begrænsning med hensyn til bødens størrelse. Dette gælder f.eks. inden for skatte- og afgiftsområdet.

I sager om spiritus- og promillekørsel idømmes efter praksis betydelige bøder, der – afhængigt af den tiltaltes indtægtsforhold – ligger på fra 1.000 kr. op til 40.000 kr. En mulighed for at afgøre sådanne sager udenretligt vil således nødvendiggøre, at der inden for dette område bliver mulighed for at vedtage bøder, der størrelsesmæssigt ligger væsentligt over grænsen på 2.000 kr. i § 931.

Af de anførte grunde finder justitsministeriet det hensigtsmæssigt nu helt at ophæve beløbsbegrænsningen i § 931 for udenretlig afgørelse. Ju-

stitsministeriet forudsætter i den forbindelse, at sagerne, således som det er tilfældet efter den gældende ordning, kun vil blive afgjort ved bødeforelæg, hvis der findes retningslinier for bødens størrelse i retspraksis eller i vejledende retningslinier fra den overordnede anklagemyndighed.

Den foreslåede ophævelse af bødeforelægsgrænsen i § 931, stk. 1, indebærer samtidig en ophævelse af værdigrænsen for udenretlig konfiskation. Adgangen til udenretlig konfiskation vil, således som det hidtil har været tilfældet, blive begrænset til tilfælde, hvor der gennem retspraksis er dannet faste retningslinier for konfiskation. Begrænsningen med hensyn til udenretlig konfiskation fremgår i dag af justitsministeriets bekendtgørelse nr. 321 af 21. juni 1974. Bekendtgørelsen vil efter en gennemførelse af forslaget blive taget op til revision. Det vil bl.a. blive overvejet at fastsætte grænser for udbyttekonfiskation.

3.2. Antallet af sager om spiritus- og promillekørsel er meget betydeligt. Inden for bødeområdet skønnes antallet af disse sager at udgøre omkring 7.000 på årsbasis. Der vil således navnlig for domstolene, men også i et vist omfang for anklagemyndigheden, kunne opnås en aflastning, hvis der bliver mulighed for at afgøre nogle af disse sager ved udenretlige forelæg.

Sager om spiritus- og promillekørsel afgøres i praksis både for så vidt angår strafspørgsmålet og spørgsmålet om frakendelse af førerretten efter nøje fastlagte retningslinier. For promillekørsel er straffen bøde. Straffen for spirituskørsel i promilleområdet 1,21 til 2,00 er (i førstegangstilfælde) bøde. Bøderne fastsættes som nævnt oven for i praksis både i sager om spirituskørsel og i sager om promillekørsel efter et fast takstsystem til 1.000 kr. pr. 25.000 kr. årlig bruttoindtægt. Mindstebøden er 1.000 kr. og den højeste bøde efter praksis 40.000 kr.

I sager om promillekørsel frakendes førerretten betinget med en prøvetid på 3 år, jfr. færdselslovens §§ 126, stk. 1, nr. 2, og 128. I sager om spirituskørsel frakendes førerretten ubetinget, jfr. færdselslovens §§ 125 og 127. Frakendelsestiden er (i førstegangstilfælde) 1 år i promilleområdet 1,21 til 1,50 og ved promiller mellem 1,51 og 2,00 fastsættes frakendelsestiden til 2 år.

Efter retsplejelovens § 931 forudsætter udenretlig afgørelse af straffesager dels, at den sigtede erkender sig skyldig, dels at den pågældende samtykker i, at sagen afgøres på denne måde. Efter justitsministeriets opfattelse vil det være ubetænkeligt under de samme betingelser at give adgang til